

ชีวิตชอบรอยแล้ว ฟังถาวรผ่องแผ้ว กว่าเข็อง
ปางขูว์ โสครเทอญ

สำเนาคำแอกเคเรส ที่ ๒

สรวนเกษบาทบงกช เกียรติยศนิยมหมาย
ของถวายพระราชาสาสน์ ทั้งเครื่องราชอิศริยยศ
ฉกัศยปรวภูเกียรตักคุณ อันวิบุลยรุ่งเรืองยิ่ง มี
มหาจักรกรัชมราชวงษ แก่พระองค์มีโกโทธิราช
ซึ่งพระบาทสมเด็จพระ รอดระอมเกล้า เจ้าอยู่หัว
แห่งชัยบาท มีพระบรมราชโองการ พระ
ราชทานวโรกาส ให้ชัยบาทนี้มา สดบายนา
พระองค์ เป็นของทรงปรีกา ในราชาภิชัย เพื่อ
ระฤกในพระองค์ ของจิวปรวภู พระเกียรติยศ
ยิ่งยง เช่นพระองค์ทรงยนิเก มีกมลราชหระไทย
ในพระเจ้ายู่หัวแห่งชัยบาท ราชวราภรณ์ประ
สิทธิ์ ทวกริกเป็นสิ่งสำคัญ ที่ระฤกบรยายจบ
แห่งความสงบสรวนภาพ ราชเวียรราชไมตรี มีนคอง
มีอิศวา ในเวลาสัมพันธมิตร พระบาทบพิตรทั้ง
สอง ทรงหล้าอโภยชาติ ไบราณราชภุฉินนัค
ยกัน ได้ สันเทสันติ ประพันธกติกทอกัน โดย
สามัญประสงค้ ผรงรวมยารุง ผลุงความศุขสวัสดิ
ฉกัศยนิทรายแกล้ว สองพระนครแผ้ว พัทธม
พ้องเพญญวณ ขอเคาะ

(สำเนา) พระราชดำรัส ที่ ๒

เรามีความยินดีอย่างยิ่งที่ได้ รับพระราชสาสน์
แลเครื่องราชอิศริยยศ ซึ่งสมเด็จพระเจ้าแผ่นดิน
สยาม มีพระราชหฤไทยปรานี ทรงยนิเกให้ท่านผู้
ยศอันประเสริฐ นำมาให้แก่เรา
ข้อความอภิปรายทั้งหลาย ซึ่งสมเด็จพระเจ้า
แผ่นดินสยาม ได้แสดงมาในพระราชสาสน์นั้น
เรามีความอันโยนยานุวริศ ขอขอบแทนแทนทามัน

เราขอพระไทยพระเจ้าแผ่นดินสยาม ต่อไป
อีกเพื่อที่ได้ ไปรครมรอง เจ้าชายแลเจ้าหญิงโก
มัทสุ โดยความศุขเกษม เมื่อเจ้าทั้งสองได้ไป
เยี่ยมเยี่ยมบ้านเมืองของท่านนั้น

เราหวังใจว่า ท่านผู้ยศอันประเสริฐ คงจะ
นำความชอบพระไทยอันยิ่งของเรา ไปกราบทูล
แต่สมเด็จพระเจ้าแผ่นดินสยาม

ย้ายจาง้างนี้กรมหลวงเทวะวงษทรงแต่ง
เหมือนกัน

คดียิ่งขึ้นยิ่งชม รัชบรมราชสาสน์ แลเครื่อง
ราชอิศริยะ ยศซึ่งพระจอมสยาม แลกงความพระ
ปรานี ทรงยนิเกทอกุ ได้สัมมัยนคาค ศกัศยนำมา
ถึงนี้ ข้อความที่อภิปราย บรยายในราชสาสน์
มีนคานราชหฤไทย หมายถึงไมตรีศุคสนน กุศอบแทน
แทนตาม ความรักใคร่ในพระ เจ้ากรุงสยามรัฐ
อันหนึ่งทรงจักรการวย เจ้าชายกับเจ้าหญิง โคมัทสุ
จริงกันนี้ เมื่อไปพักเมืองสุ คมมีความชอบพระไทย
กุหวังใจอีกไซ ผู้ยโสประเสริฐ อันเลิศนี้ระนำ
คำชอบพระคุณนี้ ไปกราบทูลแจ้งชี้ แก่ไท้พระค
ศรี โสครเทอญ

พระราชทานพระบรมราชานุญาต
ก้วยสมเด็จพระเจ้ามิกโทราชาธิราชกรุงยูน

ทรงพระกรุณาโปรด พระราชทานเครื่องราช
อิศริยยศ ชื่ออาภักขอไทยชั้นที่ ๑ แก่พระยา
ภาสกรวงษเอกอรรคราชทศ ๑ เครื่องราชอิศริยยศ
ชื่อเกียรติยศที่กล่าวแล้วชั้นที่ ๑ แก่พระอมรวโไสย
สวเทศ สีเกวทาวี ๑ ชั้นที่ ๒ แก่นายกวกทุมเพร
อุคคาเซ ๑ ชั้นที่ ๕ แก่นายฝั่งมหาคเล็ก
ไปรเวคสีเกวทาวีทศ ๑ นายเลกคาควศทาลามทศ ๑

พระราชทานข้าหลวง ฝ่ายการทหารที่ไปกับทูต
พระราชทานชั้นที่ ๓ สองคนคือ เศวตมณฑล
พระวรวงศ์ข้าหลวง ๑ เมเยอหลวงฤทธิณรงค์
รอน ๑ พวกข้าราชการ พระราชทานชั้นที่ ๕
แก่ขุนรณการโกศล ชั้นที่ ๖ นายสุทนต์หาคเลก
ล้ำ ๑ รวมเครื่องราชอิสริยาภรณ์ไทย
ชั้นที่ ๑ ชั้นที่ ๓ สาม ที่ ๔ ชั้นที่ ๕ สาม
ที่ ๖ หนึ่ง พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวได้ทรงยืม
พระราชทานพระบรมราชานุญาต ให้ท่านทั้งปวงที่
ออกชื่อมาแล้วนี้ ประทับทนต์แห่งเครื่องราชอิสริยา
ภรณ์ที่กล่าวแล้วนั้น ตามพระราชประสงค์สมเด็จพระ
เจ้าแผ่นดินอยู่ชั้นตามเวลาที่สมควรทุกเมื่อ

ข่าวเจ้าเฮนรีบีบบอง
เข้ามาถึงกรุงสยาม

เจ้าเฮนรีบีบบอง เป็นเชลยของสยาม แลเจ้า
องค์นี้เชลยของเขมร ได้เป็นเจ้าในเมืองฝรั่ง
เศสครั้งหนึ่ง แต่มีใช้ในวงชนไปเสีย
นี้ก็ได้เป็นใหญ่ แลปกครองเมืองฝรั่งเศสในภาย
หลังลงมา แต่ยักนั้นเจ้าองค์นี้หาได้อยู่ในแผ่นดิน
ฝรั่งเศสไม่ เธอได้อยู่ใน ประเทศออสเตรียเพราะ
เทมเจ้าหญิงซึ่งเป็น เจ้าพี่ของเธอ ได้มีการวิวา
หมงคล ด้วยอาชคกเมืองออสเตรีย ครั้นเจ้าพี่หญิง
องค์นั้นสิ้นชนม์แล้ว อาชคกเมืองออสเตรียได้มีการ
วิวาหมงคลกับเจ้าหญิงในเมืองโปรตุเกสองค์หนึ่งซึ่ง
เป็นเจ้าพี่ของเจ้าหญิงที่เป็นบาทบริจา ของเจ้าเฮนรี
บีบบองนั้นออก ยักนั้นเจ้าเฮนรีบีบบอง แลเจ้าหญิงที่
เป็นบาทบริจาของเธอได้เข้ามาถึงกรุงเทพ ฯ ใน
วัน ๗ เดือน ๔ แรม ๖ ค่ำ ยักนั้นพวก
พระเจ้าอยู่หัวทรงพระกรุณาโปรดให้ จักการบริวาร
เจ้าองค์นี้มาสม ครว ใ้พักอยู่ที่วังสราญรมย์
โดยความฉลาด

ณวัน ๑ เดือน ๔ แรม ๗ ค่ำทรงพระกรุณา
โปรดให้ เจ้าเฮนรี บีบบอง แลเจ้าหญิงเข้าเฝ้า
ที่พระที่นั่งจักรวรมหาปราสาท เวลาบ่าย ๔ โมง
เจ้าพนักงานได้ จักการใหญ่ไปรับเจ้าเฮนรี บีบบอง
แลเจ้าหญิง กับทั้งผู้ ที่เข้ามาทูลมาแต่วังสราญ
รมย์เข้ามาคอยเฝ้าพักอยู่ที่ห้องพัก พระบาท
สมเด็จพระเจ้าอยู่หัว แลสมเด็จพระนางเจ้า
พระบรมราชเทวี สมเด็จพระบรมโอรสาธิราช
เสด็จออกประทับ ในพระที่นั่งจักรวรมหาปราสาท
องค์ที่วันต่อพระเจ้าอยู่หัว เสด็จมารับที่องค์จันทร์
นำมธุระสรวงองค์ที่วันออก ทรงนำเจ้าชายหญิง
ทั้งสองเข้าไปที่สมเด็จพระบรมราชเทวี เสด็จ
ประทับอยู่ พระเจ้าอยู่หัว แลสมเด็จพระบรมราช
เทวี มีพระราชดำรัสปฏิสันฐานสนทนากันแล้ว
เจ้าชายหญิงถวายคำนับกลับไป

ข่าวพระเมรุท้องสนามหลวง

การพระเมรุท้องสนามหลวง ซึ่งล่วงมาแล้วเมื่อ
เชร ๆ นี้ราชกิจจานุเบกษายังไม่ได้พรรณานอกจากข่าว
มาเลยล่วงมาในระหว่างสองคราว หนังสือออกแล้ว
เพราะเห็นว่า การที่บอกข่าวพระเมรุนี้ก็มีประโยชน์
แก่คนที่ไม่ได้เห็น คือไปราชการฤๅอยู่หัวเมือง
แคว้นเขาเป็นต้นอย่างหนึ่ง เป็นแบบแผนที่จะ
ไว้ค้อย่างหนึ่ง ถ้าจะบอกมาแต่ครั้งนั้น ก็จะไม่
เสวยสันต์เดียว ทำให้เป็นที่ลำบากแก่คนนอกบ้าน
คนที่ได้มาเห็นก็รู้แล้วว่าการเป็นอย่างไร
การพระเมรุครั้งนี้ ทรงพระกรุณาโปรดเกล้า
ให้สมเด็จพระเจ้าน้องยาเธอ เจ้าฟ้าภาณุรังษีสว่าง
วงษ์ กรมพระภาณุพันธุวงษ์วรเดชเป็นแม่กอง
พระยาราชสงคราม (ทัต) เป็นนายช่าง กรม
พระตำราวงแลกรมอื่น ๆ เป็นนายงานทำพระเมรุ